

Kultur & Nöje

Katrina Kammarmusiks öppningskonsert i tisdags, bjöd på en fin festivalinledning med musik av bland annat Sibelius och Haydn.

Rik och vacker konsert öppnade Katrinafestivalen

ÅRETS KATRINA Kammarmusikfestival rullade i gång under tisdagskvällen i S:t Görans kyrka. Temat denna gång utgår från H.C. Andersens saga "Den lilla sjöjungfrun" samt musikaliska utskott till Joseph Haydn, havet och feminismen. Publiken får därmed en hel del att förhålla sig till under lyssningen och det är inspirerande.

I **FINLÄNDSKE** nationaltonsättaren Jean Sibelius (1865-1957) tondikt "En saga" bjöds vi raskt in i stor musik spelad på tekniskt och musikaliskt hög nivå.

Recension

Katrina Kammarmusiks öppningskonsert: "En saga"

- **Var:** Sankt Görans Kyrka, Mariehamn.
- **När:** Den 5 augusti klockan 19.
- **Konstnärlig ledare:** Cecilia Zilliacus.
- **Medverkande:** Janne Pesonen klarinett, Paulina Koskela horn, Timo Jäntti fagott, Cecilia Zilliacus violin, Anna Angervo violin, Heili Hannikainen altviolin, Maija Juuti cello, Marianne Järvinen flöjt, Juha Kleemola kontrabas, Janne Rättyä ackordeon, Joel Marosi cello, Emil Holmström piano, Aitor Hevia, violin, Cibrán Sierra violin, Josep Puchades viola, Helena Poggio cello. Solist: Jenny Carlstedt, mezzosopran.

"En saga" är lättsmält och kan avnjutas rakt av och den leder oss in i en värld av romantik och mystik.

Sibelius musik är här både dramatisk, dansant och stillsam. Jag minns särskilt klarinetsolot i slutet av

tondikten. Lite torr akustik i kyrkorummet dock, men ändå tillräckligt bra för att njuta stort av musiken.

ÅRETS KATRINAFESTIVAL "hustonsättare" är finländska Minna Leinonen (f. 1977), vars verk framförts i Finland och övriga Norden. Hennes musik kretsar oftast kring natur, miljö, och vardagliga händelser. Spännande var det därför att lyssna till uruppförandet av tonsättarens "Flowmatic nights" skriven för flöjt, cello och piano samt solist. Här hade vi det stora nöjet att lyssna till äländska, in-

ternationellt kända, mezzosopranen Jenny Carlstedt. Den tonsatta dikten som Jenny framförde är skriven av poeten Shadi Angelina Bazeghi med bakgrund i Iran men i dag bosatt i Danmark.

JENNY RECITERADE inledningsvis på svenska text ur "Flowmatic nights": "Jag tänker tala om gengångare, om brand och aska...", ord som kan föra tanken till krig och elände. Hon fortsatte sedan sjunga på engelska, för att därefter övergå till finska. Det var synd att Leinonen valt att

blanda språk för Carlstedts röst och intonation då hon sjöng på engelska kom nära och var fantastisk att lyssna till. Men då den finska texten sjöngs, försvann en del av lusten, åtminstone för mig som inte förstår detta språk. Så varför inte ha hela tondikten på engelska? Kompositionen upplevde jag i övrigt ha en barsk friskhet i tonspråket, med följsamma toner som skapade harmoni och skärpa. Men min största behållning var ändå Jennys sång!

I **KONSERTEN** hörde vi också musik av Olli Mustonen

Festivalens konstnärliga ledare Cecilia Zilliacus hälsar publiken välkommen. Foto: Daniel Eriksson

”

Det var synd att Leinonen valt att blanda språk för Carlstedts röst och intonation då hon sjöng på engelska kom nära och var fantastisk att lyssna till. Men då den finska texten sjöngs, försvann en del av lusten, åtminstone för mig som inte förstår detta språk. Så varför inte ha hela tonidiken på engelska?

Foto: Daniel Eriksson

En av öppningskonsertens höjdpunkter var den åländska mezzosopran Jenny Carlstedts sång i "Flowmatic nights" av Katrinafestivalens hustonsättare Minna Leinonen. Maija Juuti ackompanjerar på cello. Foto: Daniel Eriksson

i sonaten "Jehkin livana" framfört av Janne Rättyä på ackordeon, (dragspel). Musiken kändes trots skickligt spel lite udda i sammanhanget.

EFTER EN STUNDS paus i programmet lyssnade vi till "Pohádka" (En Saga) i fyra satser av Leos Janacek (1854-1928) spelad av

Joël Marosi på cello, och Emil Holmström på piano. Romantisk, vacker musik med dynamiska effekter, tystnad och rörelse. Superfint spel på cellon av Joël Marosi!

KONCERTEN avslutade på topp med Joseph Haydns (1732-1809) Stråkkvartett C-dur, op 74. Här lyssnade

vi till Aitor Hevia på violin, Cibrán Sierra på violin, Josep Puchades på viola, Helena Poggio på cello, i strålände spel. Mycket spelglädje och styrka och precision. Publiken var hänförd!

Festivalen fortsätter denna vecka så passa på tillfället att njuta av fin musik.

Elvor Lindström

Backspegeln • Bilder från förr

Etnolog Kjell Ekström om gamla åländska fotografiers historia

Stadsvillor vid Västra Esplanadgatan i Mariehamn. Till vänster den rivna Hilda Hongell-villan med gatunumret 4, och till höger det ännu bevarade 30-talshuset på V. Esplanadgatan 3. Foto: Kjell Ekströms digitala fotoarkiv, Fallströms samling

Den försvunna hörnentrén

DAGENS BILD visar två byggnader vid Västra Esplanadgatan i Mariehamn. Huset till vänster (Västra Esplanadgatan 4), en villa ritad av Hilda Hongell, uppfördes vid sekelskiftet 1900 och revs för snart 60 år sedan. Huset till höger byggdes på 30-talet och finns ännu kvar i hörnet Västra Esplanadgatan-Norrsgatan.

HONGELLVILLAN ritades åt Viktor Helenius och byggdes strax norr om nuvarande Röda Korsgården. Mariehamnsmodellens faktsäckade och intressanta katalog berättar: "Den ståtliga byggnaden innehöll mängder av salar och rum. I Helenius nya gård öppnade f.d. poliskonstapeln, slaktaren Frans Fredrik Fallström år 1902 Nya Charkuteri- och Köttbutiken. I gården verkade och bodde bl.a. syskonen Ida och Serafia Eriksson, den förra gift 1906 med fotografen Bodnar och den senare ensamförsörjande mor till 'Fifi-Verner' Eriksson. Under många år var han stadens legendariske elverkschef, hade cykelverkstad i uthuset och sysslade med elmaskiner. Även kantor Julius Lindström med hustru Elin bodde några år i huset.

I **NOVEMBER** 1909 sålde Helenius gården till handlanden Anders Wilhelm Lindström från Kvarnbo. År 1911 övertog änkan Maria Fallström gården av Lindström. Den 22 januari 1916 gifte hon om sig med Fredrik Melander, och samma år beställde de en ritning av Anders Öström på en ny entré och trappa mot V. Esplanadgatan, vilket ledde till att nordöstra hörnet avfasades. Det är möjligt att Granholms hörnhus revs i samma veva för att exponera

ra den nya entrén mot Norragatan."

DET SOM FÖRBRYLLAR är att den i texten nämnda avfasningen av hörnet i husets nordöstra del inte finns på fotografiet som troligen är taget i slutet av 1930-talet eller på 1940-talet. På miniatyrmodellen framställs huset med avfasad hörnentré i enlighet med ombyggnadsritningarna. Kan det vara så att modellbyggarna helt förlitat sig på bygglovshandlingarna, men att ombyggnaden aldrig genomfördes? Den andra möjligheten är att husets ombyggda nordöstra hörn återställdes senare, vilket dock låter osannolikt och

borde ha lämnat vissa spår i fasaden.

NOTERAS KAN också att gatunumreringen verkar ha förändrats genom åren. I telefonkatalogen för 1951 anges Maria Fallström ännu bo på Västra Esplanadgatan 2, men i katalogen för 1956-1957 är adressen ändrad till nummer 4. Troligen har detta att göra med att Västra Esplanadgatan förlängdes norrut och en ny numrering blev därför nödvändig.

Det vackra Hongell-huset är ett av de mer okända i staden, och fotografier av det torde vara ganska sällsynta. I dag finns en modern, inretsägande enplansvilla på platsen.

Bokpresentation med Sebastian Johans fredag 8/8 kl 16.00

Varmt välkomna in och träffa Sebastian Johans när han berättar om sin nyutkomna bok *Svanhopp*: roman om en död far.

Boken kostar 25 euro

MARIEHAMNS BOKHANDEL

TORGATGATAN 14, TEL. 19 745
MÅN-FRE 9-20, LÖR 10-17, SÖN 11-16